

Mazsalacas Behtis

MAZSALACAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS IZDEVUMS

JĀRELONDMATU EESTI. NEPAKLĀVĪGĀ LATVIJA. NĀC LĪDZ! IESIM KOPĀ! NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Rīts pirms brauciena uz Rīgu bija aizpildīts ar uztraukuma pilnām ziņām no Lietuvas. Mums, jaunajai paaudzei, kura nav pieredzējusi kara šausmas, grūti bija apjēgt notikušo un reāli raudzīties pretī varbūtējām briesmām. Lietuva mums parādīja, kā tas jā dara. Arī mēs tā varam un darīsim.

Autobuss Mazsalacas pilsētas centrā plkst. 9.00 bija vien-
tuļš, ja neskaita dažus desmitus cilvēku. Stāvoklis ir ļoti nopietns. Atšķirībā no gastronomijas veikala garajām un nepārtrauktajām rindām šoreiz bija jābrauc apliecināt savu atgūt mūsu Brīvību (vēl pa vecajām cenām) ar manifestācijas palīdzību.

Ielas bija samērā tukšas, maz vieglo automašīnu un ne vairāk par 50 mazsalaciešiem, kuri jau gatavi aizstāvēt Latviju.

Zinot vēsturi. Zinot 1905. g. 13. janvāra asiņaino svētdienu, zinot 1991. g. 13. janvāra asiņaino nakti un rītu Lietuvā, varu teikt, ka man bija patīkami būt un pavadīt svētdienu ar šiem cilvēkiem kopā.

Arī tad, kad gadījās sīkas kļūmes ceļā vai radio vēstīja uztrauktas ziņas no Lietuvas, viena doma bija pamatā - ir jābūt Rīgā Brīvības (Daugavas) krastmalā.

Tātai kļūme autobusam un vajadzēja nedaudz padrebzināties ceļa malā. Ar savādām domām es pavadīju ar cilvēkiem pilnos autobusus uz Rīgu. Es zinu, ka ir patīkami, ka iziesma vieno. Bet vislielākā nožausma par Vienotību ir tad, kad cilvēkus vieno tuvojošās briesmas.

Ak, latvieti, izlūzies no Dieva neilgā drosmes, tik daudz, lai nebūtu jākaunās pašam no sevis. Esam Rīgā, Brīvības krastmalā, pie saviem cilvēkiem, pie saviem karogiem.

Latvijas TF priekšsēdis R. Ra-
žuks atklāj manifestāciju. Runā I. Godmanis, A. Gorbunovs, Dž. Skulme, R. Pauls un citi. Galvenā pumatoms - mūs tajā purvā, ne kura mēs laimīgi esam izrāvušies laukā, atpakaļ iedzīt vairs nevar neviens. Pat Nobeļa Miera prēmijas saņēmējs M. Gorbačovs. Un tad, kad vakarā pa televizoru runās kaut kāds Puģo no Maskavas, man visu laiku nāks smiekli. Un es brīnos, kā zemei nesāp, kad tādu cilvēku kājas min šo zemīti.

Stāvu kopā ar cilvēkiem un klausos, vēroju ļaudis. Gados vecāki cilvēki ar dzirdi uzmanīgi seko dobjiem trokšņiem. Redzam, ka tūlumā parādās helikopters un pārlido pāri mūsu galvām. Bet ne vajag izslēgt iespēju, ka varēja arī šaut. Ja, bet neilgā laikā paliek, kad dzirdu, ka netālu divas sievietes diezgan profesionāli runā par helikopteriem, jo tas, kas viņām lidojis pāri pie lidlauka (protēstējot pret armijas patvaļu), esot izskatījies pavisam nožēlojams, šim labāk esot krāsa saglabājusies.

Re, kur Rubiks brauc (lido). Dūres cilvēki nerāta, bet pīgu gan un katrs otrs.

Helikopters ne tikai vizina Rubiku, bet met ārā arī lapiņas (žēl, ka ne pašu), uz kurām latviešu valodā par cenām un ekonomiku žēlojas Latvijas "glābšanas stacija" - KP + SS = KĀSS.

Jocīgu sajūtu rada paziņojums, kuru cilvēki nodod viens otram tālāk, ka Voldemārieli ir bloķējuši tanki. Un, tagad rakstot, zinu, ka tā bija dezinformācija. Cilvēki ir neradzēti vienoti, un tā pa Rīgas ielām, ar saviem karogiem mēs ejam pie Brīvības pieminekļa. Pa-
liek silti, un ne tikai no iešanas, bet arī no solidaritātes sajūtam

Rīgas namu logos un cilvēku rokās.

Uz ietvēm nav pārāk daudz skatītāju. Un tas ir labi.

Nāc līdz!

Iesim kopā!

1991. g. 13. janvārī no plkst. 19.00 - 20.00.

JĀNIS BĒRZIŅŠ

AICINĀJUMS MAZSALACAS NOVADĀ IEDZĪVOTĀJIEM

Situācija Lietuvas republikā pierāda, ka mēs dzīvojam apstākļos, kad brutāla, bruņota banda, kura sevi dēvē par tautas armiju, kāpurkādēs gatava iznīcināt mūsu brīvību.

Militārā diktatūra jau ir sagrābusi varu un īsteno genocīdu pret savu tautu. Un pilnīgas tās īstenošanas rezultātā LR un visu līmeņu valsts institūtu un masu informācijas līdzekļu darbība tiks bloķēta. Tāpēc daulzi neatliekamie uzdevumi jāveic nekavējotī. Tikai pārdomāti, organizēti rīkojoties, mēs varam aizstāvēt savu zemi, savu brīvību.

Situācijā, kad būs nepieciešams, mūsu ierindā kopīgi jāstājas ikviens Rīgā, Valmierā, arī Mazsalacā. Rīkosimies organizēti, klausīsimies arī radio iekšējo translāciju un paziņosim šo informāciju viens otram pa telefonu. Gadījumā, ja tiek bloķēti visi iespējamie sakaru līdzekļi, arī telefona sakari, aicinām visus iedzīvotājus pulcēties Mazsalacas pilsētas centrā pie kultūras namu plkst. 12.00, lai saņemtu informāciju par tālāko rīcību.

Mūsu vienīgais cīņas ierocis patreiz ir pilsoniskā nepakļāvība un

1) mums jāpilda tikai LR pieņemtie likumi un lēmumi,

2) stiprināsim Mazsalacas TF un apkārtnējo pagastu TF grupu saaitlisko sastāvu, materiālo palīdzību,

3) nepieļausim mūsu īpašuma izpardošanu un izsainniekošanu,

4) uzklaušim tikai tos aicinājumus, kuriem sakars ar tautas brīvības centieniem,

5) nepieciešamības gadījumā visi, visi, kam ir rīcības spēks, stāsīsimies LR īpašajās kārtītos sargu vienībās, lai aizstāvētu mūsu brīvību,

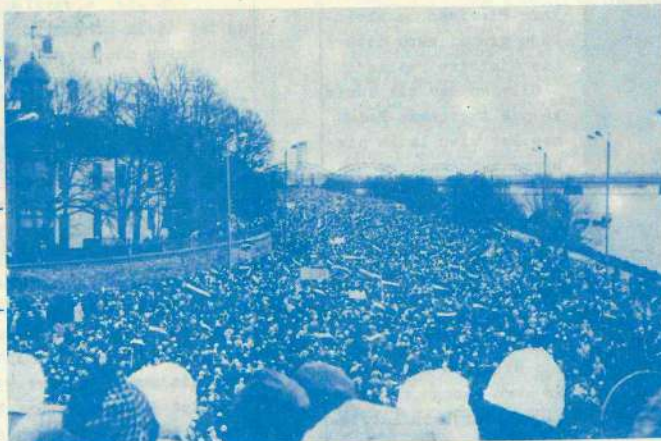
6) tāpat atteiksimies no sīkām ērtībām, pašlabuma meklējumiem, katrs savā laikā un vietā pateiksim savu "NĒ",

7) pēc konkrētiem aicinājumiem neiesim strādāt, ja piespiedis ar varu, tad darīsim pretēji, ja citādi nebūs iespējams, tad labāk lai ir nāve, mūsu ciešanu un pazemojuma mērs ir pilns,

8) nepiedalīsimies citas valsts organizētajās vēlēšanās un referendumos, tāpat nedienēsīms PSRS bruņotajos spēkos.

Nepiedalīsimies statistu barā kā 1940. gadā. Ja tiek likvidēta Mazsalacas TF un izveidkomiteja, tās vietā jāstājas jaunie cilvēki un jāturpinas iesāktais darbs. Par šiem cilvēkiem jādama jau tagad.

Mūsu Tautas Brīvība ir katra mūsu novada iedzīvotāja rokās. Tagad vai nekad.

Upē naktī Rubiks kliedz! Un tu arī neiemiedz

14. janvāra pēcpusdienā, meklējot vienotību, esmu pie Augstākās Padomes Doma laukumā. Spēlē "Jumprava", ļoti daudz cilvēku. Uguns kuri. Šaurās ieliņas meistarīgi noblokētas ar smago transportu. Laukumā var iedzert tēju, uzmerēt maizīti. Par tevi šeit domā. Ir ļoti laba sajūta. Drošības sajūta. Un pirmo reizi es sevi atklāju Rīgu. Šodien 1991. gada 14. janvārī varu teikt - Rīga ir mūsu. Ļoti daudz cilvēku. Spēlē mūzika, skandziesmas. Vai tā latvieši svin savas bēres? Es to nezinu. Neviens to nezina. Bet viens ir skaidrs. Mēs esam šeit. Uz barikādēm. Un ar to ir jāreķinās. Šajā rītā, sēdot kinoteātra "Rīga" kafejnīcā, varu teikt - ir izcīnīta šajā kaujā uzvara. Vismaz šajā. Un pulkstens 2.10, kad uzzinājām, ka Vitebskas divīzija ir atteikusies iet Rīgā, sapratām, ka nestāvam šeit velti.

Iekļūt Vecrīgā nemanav tik viegli, man liekas, ka no rīta vēstures skolotāji varētu vest skolēnus apgūt šo mācību priekšmetu ne tikai Doma laukumā, bet arī pie telegrāfa, Ministru Padomes, Zaķu salā un pie tiltiem. Ir jau vēls vakars. Pievienojos skolotāju grupai, kura dežurē pie Ministru Padomes.

Cilvēku nav tik daudz kā pie Augstākās Padomes. Bet visu laiku piebrauc tehnika, kura nobloķē pieejas valdības ēkai, Milicijas kapteinis izdala gāzmaskas, mierīgi paskaidro, kā ar tām rīkoties. Skan strēlnieku dziesmas, dzied sievietes uz balkājiem pie Ministru Padomes, ar savu karogu, un es līdzu, ka ir tāda latviešu tauta.

Esmu pagulējis kafejnīcā un tagad turpinu rakstīt. Klist dažādas baumas. Nu, teiksim, tāda, ka nošauts Huseins.

Ēterā ziņas. Aplenkta Igaunijas parlamenta ēka. Igaunijas valdība tomēr nelūdz palīdzību tautai.

Apkārt Ministru Padomei tuvojas autobusi ar cilvēkiem no lauku rajoniem. Un man ir prieks redzēt pazīstamus cilvēkus no Mazsai-lacas.

Tiek ziņots par melno bērsu uzbrukumu automašīnu šoferiem, automašīnu aizdedzināšanu un uzbrukumu milicijas skolai.

Aizejam līdz telegrāfam. Daudz cilvēku. Kāds regulē pieiešanu un izklāšanu no telegrāfa teritorijas. Nepārtraukta cilvēku plūsma. Daudz mūziķu. Arī O. Rajecka - Miglāniece. Spēlē labu mūziku. Dauzī de-jo, iet rotaļās. Šeit ļoti daudz jaunatnes, arī jaunības. Dziesmas pārtrauc dažādi paziņojumi: sargu reģistrācija, lūgumi pēc brīvprātīgā-jien. Nu, teiksim, tā: "Vajadzīgi 4 cilvēki. (Tūlīt arī tādi atrodas.) Vajadzīgi 10 cilvēki." Un tā tas turpinās. Neprasot, uz kuriem. Ja jau līdz, tad jāiet. Ir jau tumšs. Brižiem tiek ieslēgta gaisma, tad tā no-dziest. Atkal uzruna: "Kungi un dāmas! Vienoti Latvijai!"

Vārds tiek dots bijušajam desantniekam, kurā mūs informē, kā būtu jārikojas, ja parādītos desantnieki. Tātad nekur neatkāpties, ne-bēgt, pašķirties, daļu ielaist iekšā pūlī, pēc tam atkal saslēgties. Un tad jau burzmā redzēs.

Bet kā tad rīkojas uzbrucēji. Piedāvāju Azerbaidžānas pārstāv-ja B. Ahmedova stāstījumu par padomju soda ekspedīcijas metodēm:

"Šādas akcijas mērķis ir sodīt, nogalināt un iebiedēt. Par akcijas vietu tiek izvēlēta iela vai laukums, no kura grūti izkļūt lielām "dumpīgās" tautas masām. (Doma laukums, ar apkārt esošajām aizbarikādētajām ieliņām ir ideāls variants. Turklāt barikādēm tanki tiek pāri, bet cilvēki nē.) Dažas stundas pirms akcijas sākuma cilvēku pūli iefiltrējas 10 - 20 cilvēku no speciālām VDK vienībām. Viņi ir 25 - 30 gadus veci, vidēja auguma, spēoīgu miesas būvi, protams, civildrēbēs. ("Tie ir īstie cilvēku daudzītāji, un tas viņiem ir rakstīts sejā. Domāju, ka viņus viegli atšķirt no latviešiem.") Briži, kad paredzēts akcijas sākums, šie vīri, kuri lieliski pārzina tuvoīgas paņēmienus, izraisa kautiņus un panīku, sevišķi evakuācijas ceļu tuvumā. Kad panīka ir pietiekami liela, iarbā tiek laistas citas VDK vienības - no bataljoniem, kuri bāzējas Pleskavas tuvumā. Daži desmiti ar automātu stobriem bruņotu slepkavu šauj visus, kas pagādās ceļā, un pēc dažām minūtēm pazūd. Tikai pēc tam seko regulāro armijas daļu uzbrukums, kad nāk tanki un neprofesionāli IB - 20 gadus veci zaldātiņi, kuri savā priekšā redz panīk trakojošu savaldāmu pūli ("nacionālistus", "ekstrēmīstus", "fašistus"). Parasti šādas akcijas tiek organizētas nedēļas nogalē, bet iespējami arī izpūmumi. Lielas pilsētas okupācijai nepieciešami 30 - 50 tūkstoši karavīru ar visu tehniku. Šādu karakalpu masu pārvietošanai nepieciešams laiks. Tādēļ parasti šādas akcijas notiek vairākas republikās vienlaikus. Karastāvokļa uzturēšanai pietiek ar 5 - 7 tūkstošiem karavīru. Soda ekspedīcijas vienmēr tiek valītas no Maskavas VDK. Pēc tam tiek atrasts kāds vainīgais armijas virsnieks, kuru publiski kaunina, bet nesoda. (Piemēra - ģenerālis Rodionovs, Viļņas garnizona komandieris.)"

Te pie telegrāfa kā frontes pirmajā līnijā. Vēl vienu dziesmu un tad iesim projām. Nu, labi, šito noklausīsimies un tad iesim. Tā pēc pusstundas mēs tomēr aizgājām.

Dodamies atpakaļ pie Ministru Padomes. Ļoti patīkami pastaigāties. Drošība. Pārliecība. Ticība. Strādā daļa kafejnīcu. Pa brīvu mums piedāvā tēju un žāvētas vistīgas. Mans draugs saka: "Šitais te gaba - liņš velkot uz 5,60, pat visi seši rubļi." Tā kā kāzās. Visu nakti darbojas kinoteātris "Rīga". Un tur ir ļoti mīksti krēslī. Ar prieku satopu mazsalacietišus. Ir nakts, bet Rīgas ielās cilvēki kā svētkos. Augsti profesionālu mūziķu spēlē orķestris, un kāds vīrs uz slidenās ietves dejo rokenrolu. Dzirdu, kāds saka: "Tāds pats līmenis kā cirkā." Māriete uzcienā ar kafiju. Paldies.

Vēlreiz aizejam līdz Augstākajai Padomei. Cilvēki liekas izman-to iespēju, kad Rīgā dežurē tauta, un vai visa Rīga pastaigājas un bau-da naksnīgās Rīgas skaistumu. Mēs neatkāpsimies. Mums nav kur atkāp-ties. Aiz mums ir bedre, kuras malā stāv PSKP bullozeri - melnī, gatavi izmantot jebkuru vājuma brīdi, lai iestumtu mūs burbuļsocialismā.

Doma baznīcā pavisam grūti iekļūt. Pulkstens ir nedaudz pirms diviem. Noejam garām TF mītnēi. Tikpat kā nav cilvēku, nav arī barikāžu, tikai logos gaisma.

Aizejam arī līdz dzērienu bodei. Tur ir nedaudz cilvēku, dažas vieglās automašīnas. Un mūs uzrunā: "Varbūt jums kaut ko vajag!"

Veikala durvis rotā plāksnīte "Sanitārā diena". (Pasvitrojums mans.) Sanitārs - tāds, kas attiecas uz higiēnas ievērošanu un veselības aizsardzību.

Pārliecinājušies, ka tiek domāts par mūsu aizsardzību arī šajā jautājumā, atgriežamies izejas pozīcijās.

Ir samērā auksti, tādēļ, meklējam vietu pie ugunsкура, klausāties dziesmas, runājam, sildāmies.

Ir ļoti daudz sēdēts pie ugunskurīem, bet grūti bija kādreiz iedomāties, ka sēdēsim pie Ministru Padomes un, ugunsкура liesmās ska-toties, uzvilksim arī kādu dūmu.

Tuvojas rīts. Tiek paziņots, ka vajadzīgi 10 brīvprātīgie Mi-nistru Padomes iekšējo telpu aizsardzībai, došot arī aizsardzības li-dzekļus. Vīrs melnā ādas jakā mūs ved pa durvīm iekšā. Mūs ielaiž tad, kad tiek pateikts: "Šitie vīri nāvi nebaidās." Tiek ierādīta telpa, logs, durvis, kuras mums jānosargā iespējamā uzbrukuma gadījumā. Šeit mums arī skaidri visu izstāsta, kā jārikojas katrā konkrētā gadījumā. Ministru Padomē ieraudzīt sevi ar gāzmaskas somu pie sāniem un pama-tīgu stieni pie rokas pat vispārnodrošinākos sargos diez vai bija iespē-jams. Tagad tas tā ir. Un es tveru šos mirkļus, jo vienmēr esmu tiecies pēc visa nepierastā un neierastā. Pēc tās vienreizējās sajūtas "pirmo reizi".

(turpin. 3. lpp)

Pirms astoņiem mums kabinetus vajadzēja atstāt un pulcēties zālē. Notiek sargu pārreģistrācija un no mūsu palīdzības atsakās.

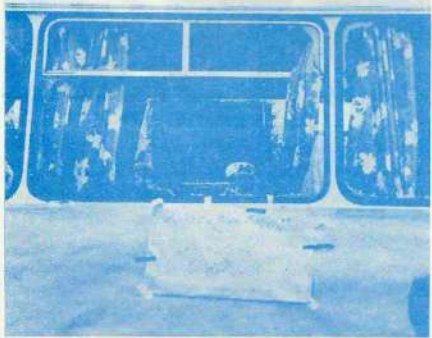
Esam uz ielas. Ejam uz kinoteātra "Rīga" kafejnīcu, šādam līdzpaņemtas maizītes un dzeram labu kafiju, mīkstajos krēslos varam arī kādu brīdi pagulēt. Ir grūti atspoguļot piedzīvoto un redzēto. Un, protams, bija ļoti grūti braukt atpakaļ, jo tas, kas notiek Rīgā, tas ir jāredz, jājūt. Mans uzdevums bija nedaudz ļaut ielūkoties tajās sajūtās, kādas viņu Rīgā.

20.gs. beigās
cilvēki uz barikādēm.
Jo ir gūta mācība, un
mēs tajos vagonos
nekad vairs paši
ieklājam nekāpšim.

Pēdējo dienu notikumi pierāda, ka oīga par brīvību tikai tagad sākas. Tā būs ilga un grūta.

JĀNIS BĒRZIŅŠ

Uz barikādēm arī mazsalacieši

Baltijas valstīm, kas pasludinājušas savu neatkarību un sākušas to realizēt, draud PSRS militāra diktatūra. Tā sākusi jau darboties Lietuvā. Latvijas KP organizē alternatīvas, nelikumīgas valdības izveidošanu un bruņotas bēstības, kas cenšas izprovocēt sadursmes starp iedzīvotājiem. Latvijas iedzīvotāju vairākums, kas atbalsta mūsu likumīgo Augstāko Padomi un valdību, 13. janvāra manifestācijā Rīgā izteica nelokāmu apņemšanos nosargāt demokrātiju un organizēt vispārēju pilsonisku nepakļaušanos kompartijas vadīto militāristu varai.

13. janvārī pēc atgriešanās no manifestācijas Rīgā notika LTF Mazsalacas pilsētas domes sēde, kas pašreizējo stāvokli Latvijā atzina par ārkārtēju un ievēidoja štābu, kas vairs Latvijas Republikas parlamentu un valdības aizstāvēšanas pasākumus Mazsalacā un apkārtnējos pagastos. Par štāba priekšnieku ievēlēja O. Beķeri. Nekavējoties štābs uzsāka darbu un turpina to bez pārtraukuma līdz šim laikam. Štāba darbojas Mazsalacas izpildkomitejā un uztur regulārus sakarus ar Vecates, Sēļu, Skaņkalnes un Ramatas izpildkomitejām un LTF aktīvu. Sakarus ar iedzīvotājiem uztur ar vietējās radiotranslācijas tīkla palīdzību, kā arī ar vietējo laikrakstu un zvaucieniem.

Pašreiz galvenais uzdevums ir svarīgāko stratēģisko objektu aizsardzība Rīgā. Pirmā mazsalaciešu dežūrgrupa tur aizbrauca jau 14. janvārī, un no tā laika esam nodrošinājuši nepārtrauktu 100 - 150 mazsalaciešu atrašanos Latvijas neatkarības sardzē Rīgā. Daudzi Mazsalacas un apkārtnējos pagastu iedzīvotāji brīvprātīgi izpilda sardzes dienestu atkārtoti pēc nelielas atpūtas mājās. LTF Mazsalacas domes priekšsēdētāja P. Auzāna vadībā viņi apsargā Ministru padomes ēku. Katru dienu uz Rīgu izbrauc 2 - 3 autobusi ar sardzes maīpu. Lielu atsaucību parādījusi Lauktechnikas Mazsalacas darbnīcas vīri, kas regulāri nosūta savjiem jaunu maīpu. Ramatas kopasaimniecība katru dienu sūta autobusu ar stipriem un disciplinētiem vīriem.

EEE

"Iščili vīri!" tā runātiešus vērtē štāba locekļi, kas izveda autobusus ceļā uz Rīgu. Augstu vērtējama kopasaimniecības "Skaņkalns" kolektīvs un arī vadības iesaistīšanās sardzē. "Skaņkalns" sūta uz Rīgu visu, kas vien vajadzīgs: cilvēkus, smago tehniku, maīpu, pārtiku.

Aizkustinošs ir to mazsalaciešu atsaucība, kas nov. varojuši izbraukt uz dežūrām Rīgā. Arī viņi ir nostājušies uz Barikādēm.

13. janvāra pēcpusdienā Mazsalacas izpildkomitejā štāba "labais gars" V. Purīša, kas kārto visus izbraucēju sarakstus, organizē transportu un reisē iziomā arī vērtīgus priekšlikumus turpmākai darbībai, pašlaik sastāda rītdienas braucēju sarakstu, gan iriz nepārtraukti pieņem dažādus telefoniskus pieteikumus un paziņojumus, pieņem arī mazsalaciešu, kas nes ziedojumus Rīgas sardzes vīriem atbalstam, gaapēj arī katram pateikt labu vārdu un neaizē sev raksturīgo smaidu. Vietējās pašvaldības laikraksta reaktors J. Bērziņš izradies apņemties par nākošo laikraksta saturu. Štāba priekšnieks O. Beķeris jau saģerbieš izbraukšanai uz Rīgu. 14. pēc brīža ierodas mazsalacieši ar ziedojumiem. Nes to labāko, kas mājās atrodams: pašu gatavotus konservus, ievāri jurnu, cukuru, cepumus, konfektes, ziedo naudu... Pensionāre A. Brante ziedoja visu pensijas kompensācijas piemaksu, sīktāru un Māliņu ģimenes - katra 100 rubļi. Mazsalacas medicīnas darbinieki I. L. rubļus.

Tas tiek darīts ar asarām acīs un atklātu sirdi. Latvijas un demokrātijas liktenis dārgs katram. Mazsalacieši ir izšķirušies par savu ceļu, tāiles ir pārvarētas un atpakaļceļa vairs nav.

ULDIS DRISMANIS

Ak, Dievs, par ko mums tā jācieš

Melns rīts - melna diena Lietuvā. Un melna nakts pāri visai Baltijai. Ar Dieva svētību ceļš ne Krīmuldas baznīcā uz Rīgu. Mūsu likteņģupe Daugava vētrā triec viņu pret krastu, arī upe vaid, grūti, jo otrā pusē augstā preses namā pland Lietuvas asipu atblāzmes ka - rogs. Šai pusē karogu jūra, arī sarkana, bet šai pusē viņa trešdaļa balta. Balta. Un mēs zinām, ka šis baltās svītras mums ir jānosargā. Jānosargā kā vissvētākais, kas mums ir. Pa šo balto ceļu mums ir jāiet, un šis ceļš sākas caur pilsētu līdz mūsu laicīgajam tempim - Brīvības piemineklim.

Vakars, krēslo, cilvēki iet uz tām vietām, kur darbojas cilvēki, kuriem mēs uzticamies. Mums jābūt viņu darba, miera garantam. Sākas pirmais barikāžu vakars.

Jauni zēni metina prettanku aizsprostus, sāk nākt smagā tehnika. Vecrīga dim. Dimi kā tālos gados, to droši viņi jūt melnī spēki. Stāvam, šalstam, aīdāmies. Sīdāmies arī dievnamos, Dieva mājokļos. Dievs atdeva savu mājokli mums, cilvēkiem, kuri daudreiz to ir atgrūduši gan domās, gan darbos. Un šajā namā ir siltums, patvērumus, ēdiens, operāciju zāles, ārstu palīdzība un galvenais - vieta, kur mūsu dvēsele nomierinās.

(turpin. 4. lpp.)

Rosās apgaismotāji, tuvojas lielā lūgšanas stunda. Dievkalpojumu vada arhibīskops un pāvests. Dzied koris, spēlē mežragu orķestris, un dziedam arī mēs.

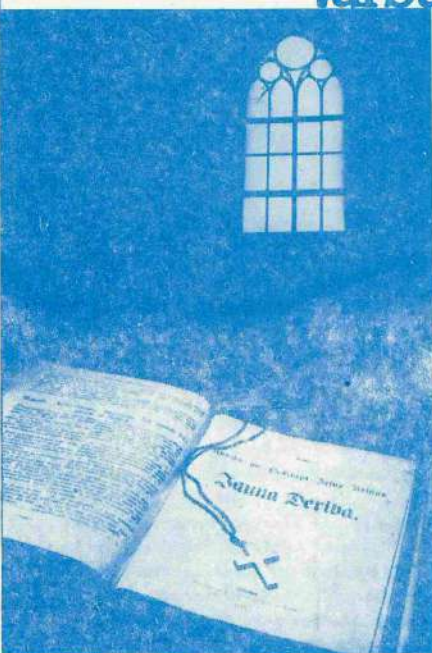
4⁰⁰. no rīta svēta niars, puskrēsla, bet viens cilvēks staigā gar solu rindām, nogurušis sargi atpūšas, bet visi, kuri nomodā, skatās uz šo cilvēku, no kura staro gaīša labestība. Mācītājs visiem ar siltu smaidu pasaka labrītu, un tā viņš apstaigāja visus, lai pēc tam mēs vienotos rīta lūgšanā. Viņš aplūkoja trīs lietas, kas ir likums, sirdsapziņa un baušļi. Un tika mums jautāts, kādā secībā mēs viņus saliekam. Likums pieņem valsts savienā iedzīvotājiem, bet katra iekārta tos maina. Tie nav pastāvīgi. Varbūt sirdsapziņa, tā taču katram dota, lai lemtu to labāko. Bet pietiek cilvēkam iedot šos nāves pilienus (250 gramus), lai sirdsapziņa izjustu, un tas pats cilvēks jau kļūtu par slepkavu. Ar ko tad atšķiras Dieva baušļi? Tikai ar to, ka tie nepakļaujas mūsu iegribām, mūsu prātam, bet, pildot tos, cilvēks iemanto Dieva mīlestību. Pēc neilgām stundām arhibīskops K. Gaillīta kalpo pilnam dievkalpojumam. Jaunais gāja arī kristīties, pieaugušais, jaunieši, sapņot pēc tam jau kristīta cilvēka vārdu. Viņi nometa savu pagātni un stājās uz ceļa, lai kalpotu Dievam, sev, savai tautai, Latvijai.

Kaut kur ap 9 no rīta. Pa radio ziņa - mašīnas pār Vanšu tiltu pārveid salūkus, tukšas aizbrauc. Pa Daugavu tuvojas kuteri. Apmēram 30 cilvēku sastājas pie AP dienvidu fasādes durvīm.

J. Poinēks uzņem. Šis sejas gan jau reizēsiet. Tajās nebija bailu, drīzāk neziņa un jautājums - vai mums pietiks spēka. Kai beidz uzņemšana, Juris ar kameru aizgāja. Es sapratu, ka kaut kas jādarīja, jo apkārt šinī brīdī atradās pavisam maz cilvēku. Man klāt bija vecmāmiņas iziešanu grāmatā ar krustiņu uz melna vāka. Piegāju pie zēniem un teicu: "Ja Jūs ziniet kaut divus teikumus, kaut divus vārdus no tēvrunas, noskaitiet un dziedāiet - būs labi!" Es atgāju lauzus soļus cerībā kopā ar šiem zēniem sagādīt nezināmo. Pēc maza britiņa notika atsaucums. Zēni nāca pie manis. Viens māmiņa teica: "Atļaujiet šai grāmatai pielīkt roku!"

Varbūt 19. janvārī

Zinu tikai to, ka ir svētdiena, Dievnamā pat sola, uz kura no - snapšamies, vairs nelielas ciets. Pulkstēns ir 6⁰⁰. Tie, kas nomodā, stāv kājās. Dieks, kas tas ir spējis, kas atskāpo himnu - lūgšanu, kurā nevaram atrast nevienu pat skaļāku noti. Nakts atkāpjas, dodot vietu jaunai, varbūt traukumainai dienai. Noturēta arī rīta lūgšana kopā ar mācītāju. Mani arī rodas divaina sajūta, ka mums patreiz laiks iet ar tādu senu paradumu. Neļēja sākas ar svētdienu. Viss šis notikums arī sākās sestdienā - tanī vētras dienā. Varbūt, nedēļu sākot ar lūgšanas dienu, mēs to

ari beigsim tirāki, cits citam tuvāki. Mūsu labās saimniecītes gādā ja malkam karstas tējas un maizītes. Viņu darbs vēsajā priekšnamā neatpaliek no tā darba, kuri ceļ barikādes un sargā Rīgu. Pie mums pienāk maza - sīka meitenīte, viņa piedāvā siltas pankūkas. Ar kādu mīlestību ceptas! Ietītas baltā līnu dvieļīti un ar neierastu sirdsniņu acis: "Nemiet, ēdiet!" Bet tie vārdi, ko viņa teica, taču ir Kristus vārdi. Un katru gēmeļu pavādīja siltu acu skatiens. Pajautāju vārdu. Jana. Arī Kaspāram Dīmiteram dievkalpojuma muzikālo pavādījumu izpilda Jana. Cik labi, ka Dievs šajās būtnēs ielicis mazu, siltu dvieļīti.

Kā parasts - vismaz pāris vai trīs reizes dienā pavadu laiku pie savējiem - mazzalaciēšiem un ramatiešiem. Šju garām Brīvības piemineklim - acis priecē sakārtoto ziedu paklājs.

Vēl vienmēr pie pašas granīta sienas mūsu līdzjūtība Lietuvai un mūsos, it kā nekas nebūtu noticis, noraugās Roberts Mūrnieks. Skatīties šai attēlā, tā godīgā cilvēka acis, un mums katram paliks vieglāk nezināmā priekšā.

Vai Roberts viens ar savām asinīm izpirka Latvijas brīvi? Vai vēl mūsu rindas centīsies mazināt nekad mūžā nenomazgājāmā noka, bet ne jau mēs ļaunumam sodu spriežam.

II. tramvajs iedas uz Mežaparku. Tramvajā esam apmēram 20 cilvēki, arī četri kareivji: trīs zaldāti un viens ar sarkanu bereti. Dialogs ar šo sarkano bereti neveidojas, katrs viņa arguments ir jūšjūs - jūs. Pat tas, ka esam piezīmējuši par latviešiem, esot mūsu pašu vaina. Paņēmu atkal savu iziesmu grāmatu, saliku rokas lūgšanā "Mūsu Tēvs iebesis". Ieraugot šo grāmatu ar krustu, vienīgi zeldātu acis sajutu supratni. Kāda sagādīšanās - šai tramvajā bija tikai viena latviešu. Katrā pieturā šis interu pūlis juka kā "velni no krusta". Škanēja arī vārdi: "Demogoga vibrosiņķ." Tā negribējās iejaukt politiku rakstītājā, bet manī radās droša pārliecība, ka šie trīs zēni nebūs ar aptraipītam sirdsapziņām.

Nāves tančo

Domā ierod pirmos izvainētos. Sākās. Ar nestuvēm 5 zēni un es, dodamies uz Bastejkalnu. Ir cietušie uz tiltiņa, pa kuru atklāj uguni no Raiņa bulvāra puses. Zēnus atstājam aizsegā, un mēs, pieaugušie, dodamies apiet kanālu no Voldenārietas puses. Nepārtraukti šauj gaisā ar trasejošām lodēm. Uzlaužam sētas režģi kanāla pusē un caur pagalmu piekļūstam pie vārtiem pirms parka.

Priekšā (90 - 100 metru attālumā) lielā ātrumā tiek pārvietotas mašīnas, skaļrupas atskan saucieni "atbrīvot parku". Un tiešām - daudzām bija Dieva leime parādīt varonību - sulķību, jo sekas šādai skraidīšanai varēja būt bēdīgas. Novīstojām nestuves koku, aizsegā. Šajā brīdī no mums 1,5 metru attālumā ložu kūrta ieskrien zemē (tā kā tādi kukaiņi ieskrien zemē visi rindā). Bailes ir atkāpušās, paliek pienākums. Atskan saucieni, lums. Un tā vairākas stundas, tad viss melnais brauciens iegriežas, šķērslīdā, atskan līvi atsevišķi šāvieni. Brauc divas bruņumašīnas. Šoreiz Rīga neimī. Rīga sten, profektoriem taustot zemi, tad gaisu. Par laimi viens patiešām irošsirdīgs izgriež lampas uz kanāla tilta, arī mūsu irošība palielinās. Notiek sanitārā transporta izsaukumi, abās pusēs cietušie. Tad viss melnais kortāis aizbrauc. Iestājas klusums.

Ējam ar nestuvēm uz ministrijas ēku. Pie kokiem zemē, jau nestuvēra darbu pāstrādējušas, mētējus tukšas šaulītes. No aparāta izrauta filma kā šūka valstās pa asfaltu (viens negēlību liecinieks likvidēts).

Ir izradies krievu mācītājs. Es prasus: "Mācītāj, kāpēc jūs ticība tik nežēlīga?" Es viņam parādīju melnu grāmatīgu ar krustu virsū - tas mūsu spēks.

Ak, Dievs, par ko mums tā jācieš!

JĀNIS ŠMITS

TURPINĀM RAKSTU SĒRIJU

MANA IZVĒLE

Atbilde uz jautājumu "Kāpēc es piekritu izvirzīt savu kandidatūru vēlēšanām" ir šāla: pēc manām domām, katra cilvēka pienākums ir parādīt savu attieksmi pret laiku, kurā mēs tagad dzīvojam, biju no nācis interesantā situācijā, jo pirms piedāvājuma izvirzīt savu kandidatūru vēlēšanām mani sadarboties uzaicināja VDK, es izvēlējos Mazzalacu un mazzalaciēšus.

Ko es kā deputāts daru ?

Centšos labāk strādāt savā pamatdarbā. Tā varbūt ir negaidīta atbilde, bet situācija Mazzalacas deputātu padomē ir tāda, ka pamatā ir

(turpinā E. Lopa)

(turpin. no 4. lpp.)

strīdi par neizdarītiem un izdarītiem darbiem. Es piekritu deputāta M. Zariņa domām, ka pietiktu ar 10 deputātiem. Domāju - katram mazzalacietim ir jābūt deputātam, jo tie daži desmiti diez vai visu var pārīrīt. Katrā ir jābūt kādai idejai un vēlmei to īstenot.

Un vēl. Es kā RA

"Elektrons" Mazzalacas radio - televīzijas (Pārnavas ielā 21/I) radiomehāniķis atvai - nojos visiem tiem cilvēkiem, kas manas vainas dēļ Jauno gadu sagaidīja bez radio vai televīzora.

Darbnīcas darba laiki:
Pirmdien 15.00 - 19.00
Trešdien 10.00 - 14.00
Piektdien 15.00 - 19.00

Darbnīcā veic garantijas un maksas remontus. Uzstāda pēc iepriekšēja pasūtījuma Pal un decimetra blokus. Aparatūrai bez rūpnīcas vai darbnīcu zīmogiem remontu un remonta izpildes termiņu negarantē.

JĀNIS VIDOVSKIS

Raksta tapšanas gaitā radās vēl daži jautājumi, arī idejas, kuras gribētu pieminēt.

I. Ir pilsētas, kurās parbūvējās savas televīzijas pārraides, video ienāk mājās ar satelītantenas vai kabeltelevīzijas palīdzību. Cik reāli tas ir Mazzalacā?

Ir reāla. Ar raidīšanas metodi. Tikai kādam jāuzņemas un jāizdara.

2. Kādam ir jābūt iedzīvotāju skaitam, lai šis pasākums varētu sākt tikt risināts?

Būtu labi, ja būtu ap 100 abonementu.

3. Cik tas varētu izmaksāt vienam abonementam?

Par pievienošanu aptuveni 70 rubļ., izdarot vienreizēju iemaksu gadā 120 rubļ. lielu. Tātad aptuveni 190 rubļ.

4. Gadu atpakaļ Tu "Mazzalacas Vēstis" informēji par to, ka uzņem video kāzas un citas svinības. Vai tas vēl ir spēkā?

Jā.

5. Cik tas man izmaksātu?

1 rublis par minūti, plus kasete.

6. Ja nu pēc tam es gribētu noskatīties...

Tas ir reāli. Jāsagādā transports, jāpacieš operatora klātbūtne un par 1 stundu 10 rubļi.

7. Vai tev ir ideja?

Jā, šī ideja ir reāla. Es apņemos pie tās strādāt. Tā ir - translēt pilsētas deputātu darbu pa vietējo radiotranslāciju. Dodot iespēju sesijas gaitā vēlētājiem arī uzdot deputātiem jautājumus. Protams, ne anonīmus.

Raksta nobeigumā aicinu visiem padomāt, sanākt kopā un lai Video ienāk arī mūsu mājās.

Jaunāko Mazzalacas pilsētas padomes deputātu Jāni Vidovski izstaujāja
JĀNIS BĒRZIŅŠ

MAZZALACAS PILSĒTAS TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES 20. sasaukuma 6. sesija

notiks

1991. gada 13. martā plkst. 10.00 Mazzalacas izpildkomitejas sēlpās. Sesijas gaitā varbūt tiks translēta pa vietējo radiotranslācijas tīklu (ja par to nobalsos deputāti un nebūs tehnisku sarežģījumu). Sesijas gaitā mazzalaciešiem būs iespēja uzdot jautājumus deputātiem (anonīmi jautājumi netiks ņemti vērā). Ja sesija tiks translēta, jautājumus varēsiet uzdot piezvanot uz šādiem telefona numuriem: 51546

Sesijas darba kārtība.

1. Par Mazzalacas pilsētas izpildkomitejas darbu 1990. g. un uzdevumiem 1991. gadam.
2. Līdzziņojums par budžeta izdevumiem.
3. Atskaites par paveikto darbu (sabiedrības kārtības sargāšana, kultūras darbs).
4. Par vietējās pašvaldības struktūru.
5. Par vietējās pašvaldības izdevuma "Mazzalacas Vēstis" struktūru.
6. Par Dzīvokļu un komunālās saimniecības pārvaldes funkciju noteikšanu pie Mazzalacas pilsētas pašpārvaldes.
7. Par Mazzalacas zemes ierīcības nodaļas un atbrīvotā zemes mērnieku apstiprināšanu.
8. Par zemes piešķiršanu zemnieku saimniecībām.
9. Par Mazzalacas dzīvokļu komisijas apstiprināšanu.
10. Par dienesta dzīvojamu telpu pārdošanas kārtību uzņēmumiem un organizācijām Mazzalacas pilsētā.

II. Dažādi.

Uzmanību, vīrusu hepatīts!

Cienījamie mazzalacieši! Gribu vārst jūsu uzmanību uz nopietno situāciju, kāda izveidojusies pie mums saslimstībā ar vīrusu hepatītu.

1990. gadā Valmieras rajonā reģistrēti 150 saslimšanas gadījumi. Pusi no šiem gadījumiem, diemžēl, Mazzalacas zonā. Tas ir rets gadījums pedējos 10 gados. Vislielākais slimojošo skaits ir no tekstilfabrikas koplītnes, Ramatas bērnu dārza un vidusskolas. Bīstami ir tas, ka slimojošie ir strādājuši pārtikas blokos un veikalos. Tā rezultātā saslimšanas gadījumi turpinās.

Īsumā informēšu par nepieciešamajiem pasākumiem, kā izvairīties no saslimšanas ar vīrusu hepatītu ("dzeltēno kaiti").

Izraisītājs ir vīruss, kas izdalās no kuņģa zarnu trakta ar fekālijām. Inficēšanās notiek vīrusam nokļūstot mutē un tālāk gremošanas traktā. Slimība norisinās ar aknu bojājumu, kas smagos gadījumos īpaši bērniem atstāj sekas uz visu mūžu.

Slimības pirmie simptomi ir paaugstināta temperatūra, slikta dūša, nespēks. Parādās sāpes un spiediena sajūta labajā parībā. Tālāk t^o normalizējas, izkārnījumi paliek gaiši, urīns tumšs. Sākumā acu baltumi, pēc tam visa āda paliek dzeltenīga. Tad slimība ir sasniegusi kulmināciju.

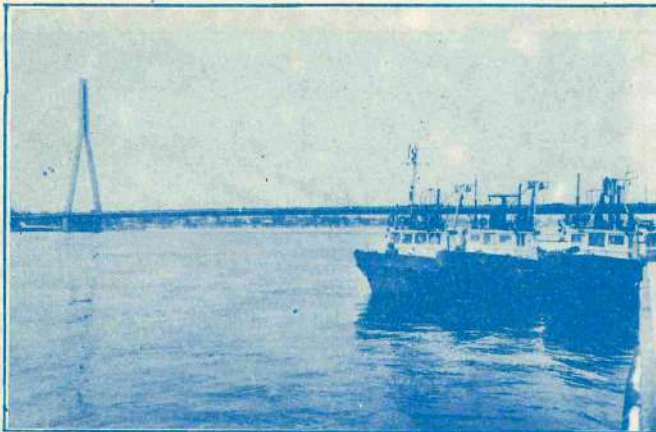
Visvairāk vīrusu no organisma izdalās tieši slimības sākumā, kad slimības simptomi ir maz izteikti. Vīrusam ar izkārnījumiem nokļūstot ārējā vidē, tas labi saglabājas ūdenī un pārtikā, kas veicina šīs slimības izplatīšanos.

Profilaksē gelvenais ir slimnieka savlaicīga izolēšana, ļoti stingra higiēnas ievērošana.

Ja ģimenē ir bijis kontakts ar vīrusu hepatīta slimnieku, pēc iespējas biežāk jāmazgā rokas, katram jālieto savs dvieļis, jākopj nagi, jo ais tiem īpaši patīk uzturēties hepatīta vīrusam. Nepieciešama bieža tualetes dezinfekcija. Nav vēlams apmeklēt masu pasākumus.

Tu tomēr kādam parādās slimības pazīmes, nekavējotī jāizsauc ārsts. Savlaicīga ārstēšanas uzsākšana saīsinās ārstēšanās laiku un

(turpin. 6. lpp)

(turpin. no 5. lpp)

pasargēs no slimības komplikācijām.

Novēlu visiem laimīgu, veselīgu Jauno gadu!

Dr. E. GRANDĀNS

Kā liecina ūdensapgādes pētījumi Mazsalacas pilsētā, esošo grodu aku ūdens sliktā kvalitāte var būt par cēloni izeltnās kaites vīrusa izplatībai izdzīvotāju vidū.

Tā no 95 bakterioloģiskajām analizēm 53 neatbilst sanitārajām normām, no tām 14 gadījumos konstatēta svaigu fekāliju piesārņojums, bet trijos gadījumos vīrusu klātbūtne.

Ūdens kvalitāte atbilst aku sanitāri tehniskajam stāvoklim, jo akas atroas tiešā piesārņojuma avota tuvumā (tualetes, netīrā ūdens izlejšanās bedres), akas ir bez vākiem, bez māla aizsargslāņa, rezultātā piesārņotais virszemes ūdens isplūst akā starp pirmo un otro grodu nepietiekami atfiltrēts. Pilsētā nav arī dienestu, kas varētu izvest regulāru aku tīrīšanu un tērēt remontdarbus.

Lai izslēgtu dzeltenās kaites vīrusa izplatīšanos ar ūdens starpniecību, lūgiam no grodu akām turpmāk uzturā lietot tikai novārtītu ūdeni.

Valmieras rajona galvenais sanitārais
inžinieris V. R. DNIŠS

INFORMĀCIJA

Ziedojumu kastiņš, kura atradās Mazsalacas gastronomijas veikalā "Fonam" Solidaritāte" saziēdoti 519 rubļi 12 kapeikas, par pasta pārvedumu samaksāts 15 rubļi. Žurnālisti saņēma materiālo palīdzību 500 rubļu apmērā. 4 rubļi un 12 kapeikas pieliktas klāt pie naujas, kas domāta Rīgas aizstāvju (mazsalaciešu) atbalstīšana.

Gastronomijas veikalā atroas kastiņš "Mazsalacas Vēstis" - Aptauja. Uzdoiet jautājumus, miniet faktus.

Uz anonīmiem jautājumiem neatbildam, anonīmu autoru minētus faktus nepārbaušim.

"Mazsalacas Vēstis" redakolģija.

Pavisam īsi

Ungārija, Ķehoslovākija, Afganistāna, Tbilisi, Baku, Vilņa, Rīga... Ainis, meli, cinisms, spēks un līdz sāpēm pazīstams scenārijs.

Tina Turner: "Pa istam dzīve sākas no 50 gadu vecuma, taču es nedomāju dejet līdz sešdesmit gadu vecumam."

Ar 1990.g. martu PSRS Konstitūcijā parādījās jauns termins "presidenta pārvalde".

Latvijā ir 2 miljoni 680 izdzīvotāju. Krievu valodā runājošie sastāda aptuveni 50%.

Lietuvā 3 miljoni 690 tūkstoši izdzīvotāju. No tiem 80,0% lietuviešu, 8,9% krievi, 7,3% poļi, 1,7% baltkrievi, 0,9% ukraiņi, 0,4% ebreji, pārējās tautas sastāda 0,4%.

Redakcijas kolģija: BAIBA BAŠĶERE Redaktors JĀNIS BĒRZIŅŠ
VIKTORIJA PURIŅA Iespiests Valmieras tip.
ATIS SLOKA "Dziesma"
Mākslin. noformētāja RUDIĻE TAUBE Ofseta tehn. Pasūt. Nr. 688
Foto - MĀRIS ZARIŅŠ Met. 1200 Licence 000436
Iznāk 2 reizes mēnesī. Maksa 50 kap.

Nākošais numurs iznāks 14. februārī.

Informatīvajā bilēstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijās minēto faktu un skaitļu pareizību atbild to autori.

Anonīmus rakstus nepieņemam.

Sludinājumus pieņem darbīdnās veikalā "Ziedīņš".

12. janvārī Mazsalacas kultūras namā bija svētku diena tiem cilvēkiem, kuri cits iesaku, cits garūku laika sprīdi ir uzticīgi dejai, dziesmai, mūzikai, tautas lietišķajai mākslai.

Rīta pusē veco namu piepildīja pašu mazāko kultūras nama pašdarbnieku dziesmās, deju soliņi un, protams, jautrās čalas un smieklī. Jātīc vien būs, ka lielā, mazā raganīņa ir varena burve, jo laiks, izāzādās rotaļās ejot, aizritēja tik ātri.

Vakarā kopā sanāca jauktā kora "Salaca", pūtēju orķestra, sievietšu vokālā ansambļa, MRS vīru vokālā ansambļa, Skapkalnes deju kopas un TĻMS "Mazsalaca" dalībnieki. Šoreiz varbūt nopietnākām sejmām nekā svētku reizei piederētos, jo grūti bija aizmirst to saspringto situāciju, kas veidojās Latvijā un visā Baltijā. Savu attieksmi pret netiekošo un usticību Latvijas valdībai kolektīvu vadītāji apliecināja, parakstot vēstuli laikraksta "Diena" redakcijai.

Vakara gaitā suminājām tos cilvēkus, kuru mūža ritājumā aizvadītajā gadā bijusi nozīmīgāka pietura, 1991. gada galvenā persona - Kazda, uzdolet āķīgus jautājumus, mēģināja izzināt, kādi tad ir mūsu kolektīvu vadītāji, bet skaistu koncertu kultūras nama pašdarbniekiem veltīja ļaulis no Salacas otra krasta - MRS dziedošie vīri un Skapkalnes dejojāji. Vēlreiz pārliecinājāmies, cik grūti visiem dejojotgrībētājiem saspīsties mazajā zālītē, jo, spēlējot kapellai "Zelļi", malā pēvāljās sāiet neviens.

Ļoti ceru, ka šajā dienā pašdarbnieki varēja patīkami atpūties, uzkrāt spēkus turpmākajiem garajiem mēģinājumu vakariem! Gribu pateikt arī milz paldies tiem labajiem cilvēkiem, kuri palīdzēja šī pasākuma tapšanas gaitā!

IVETA AMOLIŅA
Māzsalacas KN mākslin. daļas vad.

